

Ξ Η ΕΝΟΤΗΤΑ

Ένας ιστορικός ηγέτης

Ἄπαντες ἐπιστάμεθα ὅτι Ἀγησίλαος, ὅπου ὤρετο τὴν πατρίδα τι ὠφελήσειν, οὐ πόνων ὑφίετο, οὐ κινδύνων ἀφίστατο, οὐ χρημάτων ἐφείδετο, οὐ σῶμα, οὐ γῆρας προὔφασίζετο, ἀλλὰ καὶ βασιλέως ἀγαθοῦ τοῦτο ἔργον ἐνόμιζε, τὸ τοὺς ἀρχομένους ὡς πλεῖστα ἀγαθὰ ποιεῖν. Ἐν τοῖς μεγίστοις δὲ ὠφελήμασι τῆς πατρίδος καὶ τότε ἐγὼ τίθημι αὐτοῦ, ὅτι δυνατώτατος ὢν ἐν τῇ πόλει φανερός ἦν μάλιστα τοῖς νόμοις λατρεύων. Τίς γὰρ ἂν ἠθέλησεν ἀπειθεῖν ὄρων τὸν βασιλέα πειθόμενον; [...]

Ὅς καὶ πρὸς τοὺς διαφόρους ἐν τῇ πόλει ὥσπερ πατὴρ πρὸς παῖδας προσεφέρετο.

ἐλοιδορεῖτο μὲν γὰρ ἐπὶ τοῖς ἀμαρτήμασιν, ἐτίμα δ' εἴ τι καλὸν πράττειεν, παρίστατο δ' εἴ τις συμφορὰ συμβαίνοι, ἐχθρὸν μὲν οὐδένα ἡγούμενος πολίτην, ἐπαινεῖν δὲ πάντας ἐθέλων, σώζεσθαι δὲ πάντας κέρδος νομίζων, ζημίαν δὲ τιθεὶς εἰ καὶ ὁ μικροῦ ἄξιος ἀπόλοιτο.

Αδκίσεις Γραμματικῆς

- 1) συμφορὰ, ἐχθρὸν, κινδύνων, ἀγαθὰ : Νὰ γράψετε τὶς πλῆθεις πτώσεις τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ.
- 2) Νὰ εντοπίσετε τὰ ουσιαστικά γ' κλίσης καὶ νὰ τὰ μεταφέρετε ἐπὶ τὴν ἰδίαν πτῶσιν τοῦ ἀλλοῦ ἀριθμοῦ (ἐκτὸς ἀπὸ τοῦ οὐβ. γῆρας).
- 3) Ὅς, ἐγὼ, τοῦτο : Νὰ γράψετε τὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν πτῶσιν τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ.
- 4) τι καλὸν, τίς συμφορὰ : Νὰ κλίνετε τὶς συνεκφορῆς ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν ποῦ βρίσκονται.
- 5) ἐνόμιζε : Νὰ κλίνετε τὴν οριστικὴν τοῦ αορίστου.
- 6) πράττειεν : Νὰ γράψετε τὸ γ' πληθυντικὸ πρόσωπον σ' ὅλους τοὺς χρόνους ἐπὶ τὴν υποτακτικὴν.

- 6) ἠθέλησεν : Να σχηματίσετε το απαρέμφατο σε όλους τους χρόνους.
- 7) προβέβηκετο : Να κλίσετε την οριστική του ενεστώτα και παρθετικού.
- 8) ῶν : Να κλίσετε την μετοχή του εἶμι' στα 3 γένη.
- 9) πεδόμενον : Να μεταφέρετε τη μετοχή διατηρώντας την πτώση, το γένος και τον αριθμό στους άλλους χρόνους.
- 10) ἀρχομένους : Να μεταφέρετε τη μετοχή στα άλλα γένη διατηρώντας την πτώση και τον αριθμό.

Αδυνάεις Σύνταξης

- 1) Τίς γάρ ἄν ἠθέλησεν ἀπεθεῖν; : Ποιο είναι το υποκείμενο του απαρέμφατου; ἔχουμε ταυτοπροσωπία ἢ ετεροπροσωπία;
- 2) ὅπου πρῶτα βίβητο : να υπογραμμίσετε τα αντικείμενα των ρηματικών τύπων στο απόσπασμα του κειμένου.
- 3) Να κάνετε των αντιστοιχίες :
- | | |
|----------------|----------------------------------|
| α. ἅπαντες | • Αντικείμενο |
| β. ἐν τῇ πόλει | • Κατηγορούμενο |
| γ. μεγίστοις | • Αντικείμενο, ειδικό απαρέμφατο |
| δ. πάντας | • Υποκείμενο |
| ε. δυνατότατος | • Γενική αἴτιας |
| στ. μικροῦ | • Εμπρόθετος προσδιορισμός τόπου |
| ζ. ὠφελεῖσθαι | • Ἐναρθρο, τελικό απαρέμφατο |
| η. τὸ ποιεῖν | • Επιδετικός προσδιορισμός |

Ασκήσεις Γλωσσικές

1) Να δώσετε από ένα παράγωγο ουσιώδες της ν.ε. στους παρακάτω ρηματικούς τύπους :

- | | |
|-----------------|----------------|
| - προὔφαινετο : | - προεφέρετο : |
| - ἀρχομένους : | - ἠγούμενος : |
| - ἐφείδετο : | - ἐπαινέειν : |
| - ἐπιτάμεθα : | - σῴζεσθαι : |
| - ἀπειθεῖν : | - ἀπόλοιτο : |

2) Με ποιες λέξεις του αρχαίου κειμένου έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω νεοελληνικές λέξεις;

- | | |
|---------------|------------------|
| - ωφελισμός : | - παρῶν : |
| - ὕφεση : | - σύμβαση : |
| - στάση : | - πολιτεία : |
| - προποίηση : | - ειδωλολατρία : |
| - συνθήκη : | - πατρώνυμο : |
| - νόμιμα : | - αναμάρτυρας : |

3) Να σχηματίσετε σύνθετες λέξεις στην δε. όπως το παράδειγμα.
π.χ. α' συνθετικό : ένα αχώριστο μέρος + πόλις → ἀπολις

- α' συνθετικό : ένα επίρρημα + κινέω-ω →

- α' συνθετικό : μια πρόθεση + "αγω →

- α' συνθετικό : ένα ρήμα + ἄνθρωπος →

- μῦθος + β' συνθετικό : ένα ουσιώδες →

- α' συνθετικό : ένα επίθετο + θυμός →